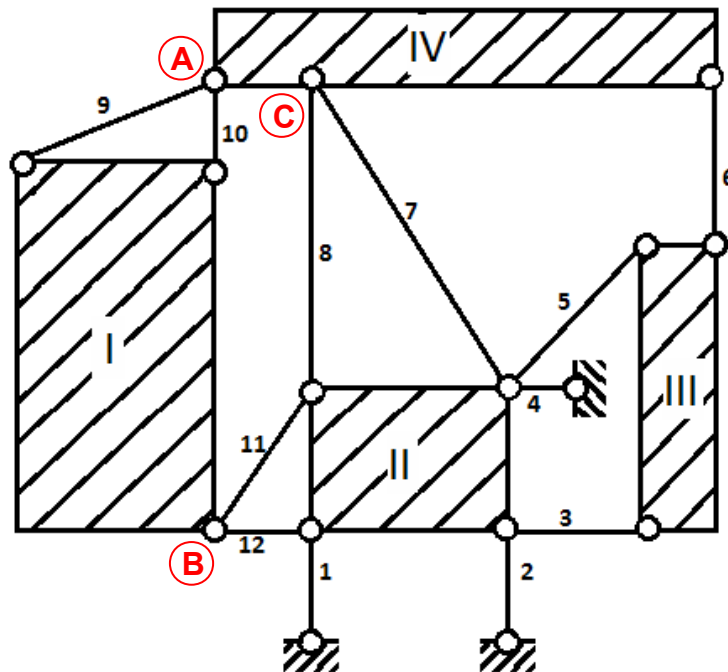

ZADANIE

Zbadać geometryczną niezmiennność układu tarcz sztywnych przedstawionego na rysunku.

ROZWIĄZANIE**1. Warunek konieczny geometrycznej niezmienności**

$$n \geq 0,$$

gdzie: $n = w - 3 \cdot t$,

w – liczba stopni swobody odbieranych przez więzy,

t – liczba tarcz sztywnych.

Analizowany układ składa się z czterech tarcz sztywnych i dwunastu prętów podporowych łączących tarcze ze sobą i z podłożem, zatem:

$$t = 4,$$

$$w = 12,$$

$$n = 12 - 3 \cdot 4 = 12 - 12 = 0.$$

Warunek konieczny geometrycznej niezmienności jest spełniony. Oznacza to, że liczba więzów w układzie tarcz jest wystarczająca, aby odebrać mu wszystkie stopnie swobody (zapewnić mu geometryczną niezmiennność), należy jeszcze sprawdzić, czy więzy te są odpowiednio rozmieszczone – czyli warunek dostateczny geometrycznej niezmienności.

2. Warunek dostateczny geometrycznej niezmienności.

- a) Tarcza II połączona jest z podłożem trzema prętami podporowymi (nr 1, 2 i 4). Kierunki tych prętów nie przecinają się w jednym punkcie, więc tarcza II jest geometrycznie niezmienna.
- b) Tarcze I i IV tworzą układ trójprzegubowy: połączone są ze sobą prętami podporowymi nr 9 i 10 (przegub A), tarcza I z podłożem (które stanowi geometrycznie niezmienna tarcza II) prętami podporowymi nr 11 i 12 (przegub B), tarcza IV z podłożem (które stanowi geometrycznie niezmienna tarcza II) prętami podporowymi nr 7 i 8 (przegub C). Przeguby A, B i C nie leżą na jednej prostej, zatem układ tarcz I i IV to układ geometrycznie niezmienny.
- c) Tarcza III połączona jest z podłożem (które stanowią geometrycznie niezmiennie tarcze I, II i IV) prętami podporowymi nr 3, 5 i 6. Kierunki tych prętów nie przecinają się w jednym punkcie, więc tarcza I jest geometrycznie niezmienna.

Warunek dostateczny geometrycznej niezmienności jest spełniony.

3. Wniosek

Warunek konieczny oraz dostateczny geometrycznej niezmienności jest spełniony, zatem cały układ tarcz jest geometrycznie niezmienny. Ponieważ jednocześnie liczba stopni swobody odebranych przez więzy jest równa potrojonej liczbie tarcz, czyli:

$$n = 0,$$

układ jest również statycznie wyznaczalny.